



Themabrief 10
Amsterdam, 14 oktober 2015

Beste ouders/verzorgers,

De Piet Hein maakt deel uit van de Stichting Algemeen Bijzondere Scholengroep Amsterdam, kortweg ABSA, samen met vijf andere basisscholen. Wat is hun gedeelde visie, hoe werken ze samen en wat is de meerwaarde van die samenwerking? En wat merkt u daar als ouder van? We vroegen het directeur/bestuurder Rob Geul.

Wat bindt de scholen die deel uitmaken van ABSA?

Rob Geul, directeur/bestuurder ABSA: "Alle ABSA-scholen zijn algemeen bijzondere scholen. Dat wil zeggen dat ze openstaan voor alle maatschappelijke achtergronden en levensbeschouwingen. 'Bijzonder' betekent dat de ouders actief betrokken zijn bij het bestuur van de school. Dat is wat ze gemeenschappelijk hebben; onderwijskundig zijn de scholen juist heel verschillend. De een is Jenaplan-school, de ander biedt ontwikkelingsgericht onderwijs; de een is gericht op techniek en de ander legt de focus op kunst en cultuur. De aanleiding voor de samenwerking vanaf 2009 was de praktische behoefte aan een gezamenlijke vertegenwoordiging. Daarnaast wilden we de krachten bundelen voor wat betreft de bedrijfsmatige aspecten waar elke school mee te maken krijgt: regelgeving, personeelsbeleid, financiën, huisvesting. Tegelijk gaven de directies aan dat ze inhoudelijk een grote mate van autonomie en individualiteit wilden behouden. Die balans, dat is waar ABSA volgens mij voor staat: samen optrekken waar dat meerwaarde biedt, en elkaar verder vrij laten en eigen keuzes laten maken."

Waarin hebben jullie de samenwerking gezocht?

Rob: "We zijn begonnen met het stroomlijnen van het personeelsbeleid. Inmiddels zijn de medewerkers van alle scholen in dienst bij ABSA en werken ze alle 190 volgens dezelfde voorwaarden. Samenwerken betekent ook dat we de financiële risico's spreiden. Voor een individuele school is een ontslagvergoeding bijvoorbeeld een enorm bedrag, terwijl wij dit als scholengroep wel kunnen opvangen. Een ander belangrijk punt is huisvesting. Hiervoor zijn we weliswaar afhankelijk van de gemeente, maar voor het onderhoud van de gebouwen zijn de scholen zelf verantwoordelijk. Wij inventariseren de wensen van de directies, stellen gezamenlijk meerjarenplannen op en werken voor de uitvoering met een extern bedrijf dat de inkoop en opdrachten clustert. Ook voor de financiën werken we samen met een externe partij, dat is voordeliger dan elk voor zich. De inkomsten van de scholen zijn gebaseerd op leerlingenaantallen. Waar ze dat geld aan willen uitgeven - een extra leerkracht, een nieuwe methode of ICT - dat bepalen de scholen zelf. Wij zijn er om te monitoren of de uitgaven in balans zijn en gaan twee keer per jaar met de directies in gesprek over hun plannen en mogelijkheden."

De werkingskosten proberen we zo laag mogelijk te houden, zodat het leeuwendeel van alle inkomsten terugvloeit naar de scholen. We hebben nu al zes jaar een positief gezamenlijk resultaat."

Inhoudelijk is er geen samenwerking?

Rob: "Niet direct wat het onderwijs of de methoden aangaat. Daarin blijft elke school beslist een eigen koers varen, met dit voordeel dat de directies van elkaars ervaringen kunnen leren. Maar we hebben wel een gezamenlijke visie op de kwaliteit waar ABSA-scholen aan moeten voldoen. Zo moet er eens in twee jaar een tevredenheidsonderzoek worden gehouden. Ook regelen we sommige overstijgende protocollen vanuit ABSA opdat we niet allemaal het wiel zouden moeten uitvinden - denk bijvoorbeeld aan de klachtenregeling, het anti-pestprotocol en het protocol over informatierecht voor gescheiden ouders."

Een van de doelen was: gezamenlijke vertegenwoordiging. Hoe is dat geregeld?

Rob: "Eens in de zes weken komen alle schoolbesturen van Amsterdam samen in het Breed Bestuurlijk Overleg. Daar wordt over de grote gemeentelijke onderwijsthema's gesproken: toelatingsbeleid, huisvesting, overstap naar het voortgezet onderwijs, nieuw subsidiebeleid. Alle 220 scholen zijn daar vertegenwoordigd - sommige door een groot gezamenlijk bestuur van wel 30 scholen, andere zelfstandig. Je kunt je voorstellen dat het voor een 'eenpitter', een individuele school, niet gemakkelijk is om daar haar stem te laten horen terwijl dat wel heel belangrijk is. Daarnaast is het ook organisatorisch erg ingewikkeld om telkens iemand af te vaardigen naar alle relevante bijeenkomsten. Want vanuit dat BBO zijn er dan weer afzonderlijke werkgroepen, er zijn de overleggen in het kader van Passend Onderwijs, er is het stedelijk overleg van het Amsterdams Bijzonder Onderwijs en het overleg binnen de PO-raad - de sectororganisatie voor Primair Onderwijs. Kortom, voor een individuele school met een eigen bestuur is het moeilijk om al die fronten actief te zijn. Daarom wordt dit centraal vanuit ABSA geregeld."

Is het jullie ambitie om groter te worden?

Rob: "We kunnen nog wat groeien, maar de grens die we in ons achterhoofd houden ligt rond de 3.000 leerlingen. Dat is genoeg voor een sterke stem, maar ook niet te veel zodat we korte bestuurlijke lijnen kunnen behouden. De kracht van ABSA is dat we allemaal rond één vergadertafel passen. Als we te groot worden, kennen we elkaar niet meer, hebben we meer bureaumedewerkers nodig... en voor je het weet heb je een organisatie met een waterhoofd waar te veel bij de top komt te liggen. Ik zei het al: ABSA staat voor balans. Wel de vrijheid die je als eenpitter kan ervaren, niet de kwetsbaarheid die daarbij hoort als je geen allianties aangaat. De focus zal dus niet liggen op groeien maar op het verdiepen van de samenwerking: we werken nu aan een gezamenlijk kwaliteitskader en aan het strategisch beleidsplan voor de komende vier jaar."

Wat merken ouders van ABSA?

Rob: "Als het goed is niet heel veel, want wij zijn er voor de 'bedrijfsmatige' onderwerpen achter de schermen zodat de focus van de directies kan liggen waar die

hoort te liggen: op het onderwijs. Wij staan in dienst van de scholen en verder moeten wij vooral in alle bescheidenheid op de achtergrond blijven, vind ik. Het is wel belangrijk dat ouders weten dat er achter de school van hun kind een grotere organisatie staat en dat ze vertegenwoordigd worden in de gezamenlijke medezeggenschapraad. En dat ze bij ABSA terecht kunnen als er een conflict ontstaat met hun schooldirectie waar ze samen niet uitkomen. Zo kan het bijvoorbeeld gebeuren dat ouders het niet eens zijn met het schooladvies voor hun kind of dat een klacht wordt neergelegd bij de landelijke klachtencommissie; dan komt de ABSA in beeld. Wat niet betekent dat we een bestuurlijk orgaan 'op afstand' willen zijn, integendeel, ABSA is juist een open club."

ABSA in het kort

De Stichting Algemeen Bijzondere Scholengroep Amsterdam is ontstaan in januari 2009 uit een al bestaande informele samenwerking tussen drie scholen. Inmiddels bestaat de scholengroep uit zes algemeen bijzondere scholen uit verschillende wijken: Elzenhagen (Noord), Het Gein (Zuidoost), Het Podium (IJburg), De Zevensprong (Nieuw-West), De Zuiderzee (IJburg) en Piet Hein. Samen hebben ze ongeveer 2.600 leerlingen.

Het bestuur is sinds 2011 formeel opgesplitst. Het dagelijks bestuur is in handen van Rob Geul en Piet Kranenburg, met ondersteuning van bureaumedewerker Janneke Meester. Daarnaast zijn er vijf toezichthouders, van wie vier met kinderen op een ABSA-school: Irene Harmsen (voorzitter), Caroline Schouten (secretaris), Frank Meijers, Marc Eecen en Jeroen Coops. Het bestuur overlegt maandelijks met de directies; 6 tot 7 keer per jaar met de intern begeleiders en 8 keer per jaar met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

In de GMR, bestaande uit zowel ouders als personeelsleden, zijn de MR's van de zes scholen vertegenwoordigd. De Piet Hein wordt vertegenwoordigd door leerkracht Roos Besançon en ouder Brenda Folkers. De GMR overlegt 6 tot 7 keer per jaar en adviseert het bestuur zowel gevraagd als ongevraagd. Voor een aantal zaken heeft de GMR instemmingsrecht. De notulen van de GMR zijn in te zien op www.absascholengroep.nl (downloads).

De themabrieven zijn een initiatief van ons team om u beter te informeren over de keuzes die we maken en het werk dat we achter de schermen verrichten. De eerder verschenen themabrieven vindt u op www.basisschoolpiethein.nl onder de kop 'Nieuws'.